ထက် (HTET OFFICIAL) • RESEARCH MONOGRAPH

သဘာဝဘေးနှင့် ပြည်သူလုံခြုံရေး

ငလျင်နှင့်ဆိုင်သမျှသိစရာမှတ်စရာ အထူးဆောင်းပါး — ၂၀၂၅ မတ် ၂၈ စစ်ကိုင်း-မန္တလေး Mw 7.7 ငလျင်ကြီး သုတေသနနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ရေး လက်စွဲ

စာရေးသူ: ထက် | **ရက်စွဲ:** 2025-03-28 | **တရားဝင် သုတေသန စာတမ်း (Official Full Version PDF)**

၄၀-မျက်နှာပါ အထူးသုတေသန စာအုပ် USGS PAGER RED ALERT ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက်၊ သောကြာနေ့ (၁၂:၅၀:၅၄ MMT)

ငလျင်နှင့်ဆိုင်သမျှသိစရာမှတ်စရာ အထူးဆောင်းပါး — ၂၀၂၅ မတ် ၂၈ စစ်ကိုင်း-မန္တလေး Mw 7.7 ငလျင်ကြီး သုတေသနနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ရေး လက်စွဲ

“မြေငလျင်သည် လူကို တိုက်ရိုက်မသတ်ပါ။ ပြိုကျပျက်စီးသော အဆောက်အအုံများနှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု ကင်းမဲ့ခြင်းတို့ကသာ လူ့အသက်များကို သေဆုံးစေခြင်း ဖြစ်သည်။”

ပြင်းအား ပမာဏ

Mw 7.7

Moment Magnitude

ဗဟိုချက် အနက်

၁၀ km

Shallow Crustal Depth

တည်နေရာ

စစ်ကိုင်း NNW

၁၆ ကီလိုမီတာ အကွာ

အမြင့်ဆုံးပြင်းထန်မှု

MMI IX

Violent Shaking

၄၀-မျက်နှာပါ Full Version PDF ရယူရန် (709 KB) PDF တိုက်ရိုက်ဖတ်ရန် ↗ .md ရင်းမြစ်

စစ်ကိုင်းပြတ်ရွှေ့ကြောကြီးနှင့် ၂၀၂၅ ငလျင်ဗဟိုချက် အပြန်အလှန်တုံ့ပြန်မြေပုံ

Interactive Seismic Map: 1,200 km Sagaing Fault, Mw 7.7 Epicenter, MMI Isoseismal Intensity Zones

Epicenter: Mw 7.7 (10 km)
စစ်ကိုင်းပြတ်ရွှေ့ကြော (Sagaing Fault) ငလျင်ဗဟိုချက် (Epicenter) ပြင်းထန်ပျက်စီးဇုန် (MMI VIII-IX)
မြေပုံကို ချဲ့/ချုံ့နိုင်ပြီး Landmark အမှတ်အသားများကို နှိပ်၍ အချက်အလက်ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

ငလျင်ဆိုတာ ဘာလဲ? ဘယ်လိုဖြစ်ပေါ်လာတာလဲ? (The Basics)

ငလျင်ဆိုသည်မှာ ကမ္ဘာ့မြေမျက်နှာပြင်၏ အောက်ဘက် ကျောက်လွှာထုများအတွင်း နှစ်ပေါင်းများစွာ စုစည်းနေသော ဖိအားစွမ်းအင်များ ရုတ်တရက် လျှပ်တစ်ပြက် ပေါက်ကွဲထွက်ပေါ်လာခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် တုန်ခါမှု ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့ကျောက်လွှာချပ်ကြီးများ (Tectonic Plates) သည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု တိုက်မိခြင်း၊ ပွတ်တိုက်ရွေ့လျားခြင်း သို့မဟုတ် ခွဲထွက်ခြင်းတို့ကြောင့် အနားစွန်းများရှိ ပြတ်ရွေ့ကြောများ (Fault Lines) တွင် ပွတ်တိုက်အား ကျိုးပျက်ပြီး စွမ်းအင်လှိုင်းများ အပြင်သို့ ပျံ့နှံ့ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ငလျင်လှိုင်းများ၏ ပျံ့နှံ့အလျင်နှင့် အဆောက်အအုံ ပျက်စီးနိုင်စွမ်း နှိုင်းယှဉ်ချက်

Seismic Wave Propagation Velocity (km/s) & Structural Dynamics

Geophysical Profile

P-Wave (ဖိသိပ်လှိုင်း)
၆.၅ km/s
အလျင်အမြန်ဆုံး ရောက်ရှိ
S-Wave (ကန့်လန့်ဖြတ်လှိုင်း)
၃.၈ km/s
ဘေးတိုက်ပြင်းထန်စွာ လှုပ်ခါ
Love Wave (မျက်နှာပြင်လှိုင်း)
၃.၄ km/s
အဆောက်အအုံ ပြိုကျစေနိုင်စွမ်းမြင့်
Rayleigh Wave (လိပ်ခဲတည်းခဲ)
၃.၀ km/s
လှိုင်းလုံးသဖွယ် မြေမျက်နှာပြင်လွှင့်

မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ထိခိုက်ပျက်စီးမှု အခြေအနေ (၂၀၂၅ မတ် ၂၈ Mw 7.7)

၁၉၃၄ ခုနှစ် သမိုင်းဝင် အင်းဝတံတားကြီး (စစ်ကိုင်းတံတား) ပြိုကျပျက်စီးခြင်း

ဗြိတိသျှခေတ် ၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက်ခဲ့သော သမိုင်းဝင် အင်းဝတံတားကြီးသည် ငလျင်ဗဟိုချက်နှင့် အလွန်နီးကပ်သောကြောင့် ပြင်းထန်သော ကန့်လန့်ဖြတ် Shear Wave များ၏ ရိုက်ခတ်မှုကို ခံခဲ့ရပြီး ဧရာဝတီမြစ်အတွင်းသို့ သံပေါင်များ လုံးဝပြိုကျပျက်စီးခဲ့ရသည်။ ၎င်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းဝင် အမွေအနှစ် ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ရုံသာမက အထက်မြန်မာပြည်နှင့် အောက်မြန်မာပြည် ဆက်သွယ်ရေး ကွန်ရက်ကိုပါ ကြီးမားစွာ ထိခိုက်စေခဲ့သည်။

- **မန္တလေးမြို့နှင့် နန်းမြို့ရိုး:** မန္တလေး နန်းမြို့ရိုး အုတ်တံတိုင်းကြီးများ အပိုင်းလိုက် ပြိုကျခြင်း၊ ရွှေကျောင်းနှင့် ရှေးဟောင်း ဘုရားပုထိုးများ အက်ကွဲပျက်စီးခြင်း။
- **နေပြည်တော်:** ဝန်ကြီးဌာန အဆောက်အအုံများ၏ မျက်နှာကြက်များ ပြိုကျခြင်း၊ အဝေးပြေးလမ်းမကြီးများ ကတ္တရာမြေလွှာ ဟက်တက်ကွဲအက်ခြင်း။
- **နိုင်ငံတကာ သက်ရောက်မှု:** ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့ရှိ ကောင်းကင်ဘုံတိုက်မြင့်များ ပြင်းထန်စွာ လှုပ်ခါကာ Chatuchak ဆောက်လုပ်ရေး အဆောက်အအုံ ပြိုကျခဲ့ရပြီး၊ တရုတ် (ယူနန်၊ စီချွမ်)၊ အိန္ဒိယ (ဒေလီနှင့် အရှေ့မြောက်ပိုင်း)၊ ဗီယက်နမ် (ဟနွိုင်း) မြို့များအထိ တုန်ခါမှု ခံစားခဲ့ရသည်။

USGS PAGER စီးပွားရေး ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်နိုင်ခြေ ခန့်မှန်းချက် (Red Alert)

USGS PAGER Estimated Economic Losses & National GDP Exposure

Red Alert Hazard

USGS PAGER သတိပေးချက်အရ ဤ Mw 7.7 ငလျင်ကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား စုစုပေါင်း ထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုး (GDP) ၏ ၂% မှ ၃၀% အထိ စီးပွားရေး ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေနိုင်ကြောင်း (အနီရောင်အဆင့်) တရားဝင် သတ်မှတ်ခန့်မှန်းထားပါသည်။

ငလျင်ပြင်းထန်မှုနှင့် လူဦးရေ သက်ရောက်မှု မြေပုံ (Page 23)

မြေပုံပေါ် နှိပ်၍ အကြီးချဲ့ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်

Earthquake 2025 Population ShakeMap

USGS ShakeMap & Macroseismic Parameters (Page 39)

မြေပုံပေါ် နှိပ်၍ အကြီးချဲ့ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်

USGS ShakeMap March 28 2025

ငလျင်အရေးပေါ် အသက်ကယ်အိတ် (Emergency Go Bag) အပြန်အလှန် စစ်ဆေးရန်စာရင်း

Interactive 14-Item Emergency Go Bag Checklist & Preparedness Gauge

အားလုံး ရွေးမည် | ရှင်းလင်းမည်

ပစ္စည်း ၁၄ မျိုးအနက် ၀ မျိုး ပြင်ဆင်ပြီးစီးပါပြီ 0%

☐

၁။ သောက်သုံးရေ (Water)
တစ်ဦးလျှင် တစ်နေ့ ၃ လီတာနှုန်းဖြင့် အနည်းဆုံး ၃ ရက်စာ (၉ လီတာ) သိုလှောင်ထားပါ။

☐

၂။ တာရှည်ခံ အစားအစာများ (Food)
အပူပေးချက်ပြုတ်ရန် မလိုသော အသင့်စား စည်သွတ်ဘူးများ၊ စွမ်းအင်ဘားများနှင့် ဘီစကွတ်များ။

☐

၃။ ရှေးဦးသူနာပြုစုနည်း သေတ္တာ (First Aid Kit)
ပတ်တီး၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ အကိုက်အခဲပျောက်ဆေးနှင့် မိသားစုဝင်များ၏ အရေးကြီး ပုံမှန်သောက်ဆေးများ။

☐

၄။ ဘက်ထရီ/လက်လှည့် ရေဒီယို (Radio)
ဖုန်းလိုင်းနှင့် အင်တာနက်ပြတ်တောက်ချိန်တွင် အရေးပေါ် သတင်းလွှင့်ထုတ်ချက်များကို နားထောင်ရန်။

☐

၅။ ဓာတ်မီးနှင့် အပိုဘက်ထရီများ (Flashlight)
မီးဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဖယောင်းတိုင်အစား LED ဓာတ်မီးကိုသာ မဖြစ်မနေ အသုံးပြုပါ။

☐

၆။ အရေးပေါ် ဝီစီ (Emergency Whistle)
အဆောက်အအုံ ပြိုကျပိတ်မိပါက အသံမကုန်စေဘဲ ကယ်ဆယ်ရေးသမားများ ကြားနိုင်စေရန် အချက်ပြရန်။

☐

၇။ ဖုန်ကာ Mask (N95 Mask)
ပြိုကျပျက်စီးမှုများမှ ထွက်ပေါ်လာသော အဆိပ်အတောက်နှင့် အမှုန်အမွှားများကို ရှူရှိုက်မိခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်။

☐

၈။ တစ်ကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရေးပစ္စည်းများ (Sanitation)
စိုစွတ်တစ်ရှူး၊ လက်သန့်ဆေးရည်၊ အမှိုက်အိတ်နှင့် အမျိုးသမီးလစဉ်သုံး ပစ္စည်းများ။

☐

၉။ ဓားမြှောင် / Multi-tool ကိရိယာ
စည်သွတ်ဘူးဖွင့်ရန်၊ ကြိုးဖြတ်ရန်နှင့် အရေးပေါ် ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်။

☐

၁၀။ အရေးကြီး စာရွက်စာတမ်း မိတ္တူများ (Documents)
မှတ်ပုံတင်၊ အိမ်ထောင်စုစာရင်း၊ ဆေးမှတ်တမ်းများကို ရေစိုခံအိတ်ဖြင့် သီးသန့်ထည့်ထားပါ။

☐

၁၁။ ငွေသားအကြွေ (Emergency Cash)
ATM နှင့် အွန်လိုင်းဘဏ်စနစ်များ ပြတ်တောက်ချိန်အတွက် အသုံးလိုမည့် ငွေစက္ကူအကြွေများ။

☐

၁၂။ နွေးထွေးသောအဝတ်နှင့် အရေးပေါ်စောင် (Blanket)
ညအချိန် အပြင်ဘက်တွင် နေထိုင်ရပါက အအေးဒဏ်မှ ကာကွယ်ရန် အလူမီနီယမ် အပူထိန်းစောင်။

☐

၁၃။ ဖုန်းအားသွင်း Power Bank
အမြဲတမ်း အားအပြည့်သွင်းထားသော အပို Power Bank နှင့် အားသွင်းကြိုးများ။

☐

၁၄။ အရေးပေါ် ဆက်သွယ်ရမည့် လိပ်စာကတ်ပြား
မိသားစုဝင်များ၊ ဆွေမျိုးများနှင့် ဒေသတွင်း အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေး ဖုန်းနံပါတ်စာရင်း။

ငလျင်လှုပ်နေစဉ် ဘာလုပ်သင့်သလဲ? (Drop, Cover, Hold On)

၁

ဝပ်ပါ (DROP)

မြေပေါ်သို့ လက်နှစ်ဖက်၊ ဒူးနှစ်ဖက်ဖြင့် ချက်ချင်း ဝပ်ချပါ။ လဲကျခြင်းမှ ကာကွယ်ပါ။

၂

ခိုပါ (COVER)

ခိုင်ခံ့သော စားပွဲအောက်သို့ ဝင်ခိုပြီး ဦးခေါင်းနှင့် လည်ပင်းကို ကာကွယ်ပါ။

၃

ကိုင်ပါ (HOLD ON)

တုန်ခါမှု လုံးဝရပ်တန့်သွားသည်အထိ စားပွဲခြေထောက်ကို မြဲမြံစွာ ဆုပ်ကိုင်ထားပါ။

ငလျင်ဆိုင်ရာ အယူအဆမှားများနှင့် သိကောင်းစရာများ (Myths & Facts)

အယူအဆမှား (Myth): "ငလျင်လှုပ်ချိန် တံခါးပေါက်ဘောင်အောက်မှာ ရပ်သင့်တယ်"
အမှန် (Fact): ခေတ်သစ်တိုက်အိမ်များရှိ တံခါးပေါက်များသည် သာမန်နံရံများထက် ပိုခိုင်ခံမှု မရှိပါ။ တံခါးရွက် လှုပ်ခါရိုက်ခတ်မှုကြောင့် ပိုမိုပြင်းထန်စွာ ဒဏ်ရာရနိုင်ပါသည်။ စားပွဲအောက်ဝင်ခိုခြင်းကသာ အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။

အယူအဆမှား (Myth): "Triangle of Life (အသက်တြိဂံ) အရ အရာဝတ္ထုဘေးမှာ လှဲအိပ်သင့်တယ်"
အမှန် (Fact): USGS နှင့် ကမ္ဘာ့ကြက်ခြေနီအဖွဲ့တို့က Triangle of Life သီအိုရီသည် အန္တရာယ်များကြောင်းနှင့် ပြုတ်ကျပစ္စည်းများရိုက်ခတ်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် 'Drop, Cover, Hold On' သာလျှင် သိပ္ပံနည်းကျ အထိရောက်ဆုံး ဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုထားပါသည်။

နိဂုံးချုပ် (Conclusion)

၂၀၂၅ ခုနှစ် မတ်လ ၂၈ ရက် စစ်ကိုင်း-မန္တလေး Mw 7.7 ငလျင်ကြီးသည် ကျွန်မတို့ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဘယ်သောအခါမှ မမေ့ဖျောက်၍မရနိုင်သော သမိုင်းဝင် ဘေးအန္တရာယ်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ စစ်ကိုင်းပြတ်ရွှေ့ကြောကြီးသည် အစဉ်အမြဲ အသက်ဝင်လှုပ်ရှားနေဆဲ ဖြစ်ရာ၊ နောင်အနာဂတ် ဘေးအန္တရာယ်များ လျော့ပါးသက်သာစေရန်အတွက် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရေး စည်းမျဉ်းများ (Building Codes) ကို တင်းကျပ်စွာ လိုက်နာခြင်း၊ ကျောင်းများနှင့် ရပ်ရွာများတွင် ငလျင်ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုများ ပုံမှန်ပြုလုပ်ခြင်းတို့သည် အရေးတကြီး လိုအပ်လှပါသည်။

၄၀ မျက်နှာပါ အထူးသုတေသန စာအုပ် 709 KB

ငလျင်နှင့်ဆိုင်သမျှသိစရာမှတ်စရာ အထူးဆောင်းပါး (Full PDF)

၂၀၂၅ မတ် ၂၈ စစ်ကိုင်း-မန္တလေး Mw 7.7 ငလျင်ကြီး သုတေသနနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ရေး လက်စွဲ

Full Version PDF ဒေါင်းလုဒ် PDF ဖွင့်ဖတ်ရန် ↗

© 2026 Htet Myat Ekri (ထက်). All Rights Reserved.

Official Portal: https://htetofficial.github.io | Emails: htethtet2025ideahub@gmail.com, htetmyatekri@icloud.com